

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ» ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА «ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ»

Циклова комісія з загальноосвітніх дисциплін та Права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор коледжу

О.П. Абрасимова

“ 29 ” 2022 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 12 ФІЛОСОФІЯ

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
(назва ОПП)
спеціальність 071 Облік і оподаткування
спеціалізація _____
(назва спеціалізації при наявності)
Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна «Філософія» націлена на рефлексію світогляду – осмислення його основ, включаючи ставлення людини до світу, до самої себе, до іншої людини, до суспільства, науки, різних сфер життя. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформуванню переліку загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Курс ґрунтується на вивченні студентами основ філософських знань та інтегрується із дисциплінами спец. 071 Облік і оподаткування.
Мета вивчення	Формування культури мислення на основі засвоєння методології історико-філософського пізнання, здатності самостійно вирішувати світоглядні та професійні проблеми.
Завдання навчальної дисципліни	Показати значення філософії у розвитку культури людства; познайомити з різноманітністю напрямів, течій, шкіл у історично-філософському контексті культури людства; продемонструвати значення філософії як загального методу пізнання світу у його різноманітності; сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: Українська мова (за професійним спрямуванням), Історія України, Історія української культури, Всесвітня історія.
Результати навчання	РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності. РН 13. Аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності. РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети. РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України. РН 19. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. РН 20. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

2. Обсяг та ознаки навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<p>Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)</p> <p>Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> (шифр і назва)</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>фаховий молодший бакалавр</i></p>	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		3(2)-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		5(3)-й	3-й
		Лекції	
		10 год.	8
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	78
		В т.ч. індивідуальне завдання	
-			
Вид контролю:			
іспит	іспит		

3. Дидактична карта дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Загалом	л	п	інд	с. р.
1	2	3	4	6	7
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Філософія, її гуманістична спрямованість, коло проблем і роль у суспільстві.	8	1	2		5
Тема 2. Філософія Стародавнього світу.	13	1	2		10
Тема 3. Філософія Середньовіччя і Відродження.	13	1	2		10
Тема 4. Філософія Нового часу.	8	1	2		5
Разом за змістовим модулем 1	42	4	8		30
Змістовий модуль 2.					
Тема 5. Німецька класична філософія.	8	1	2		5
Тема 6. Сучасна світова філософія.	15	1	4		10
Тема 7. Проблема людини в філософії.	16	2	4		10
Тема 8. Основи філософського аналізу суспільства.	9	2	2		5
Разом за змістовим модулем 2	48	6	12		30
Усього годин	90	10	20		60
ІНДЗ					
Усього годин	90	10	20		60

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія, її гуманістична спрямованість, коло проблем і роль у суспільстві.	5
2	Філософія Стародавнього світу.	10
3	Філософія Середньовіччя і Відродження.	10
4	Філософія Нового часу.	5
5	Німецька класична філософія.	5
6	Сучасна світова філософія.	10
7	Проблема людини в філософії.	10
8	Основи філософського аналізу суспільства.	5
Усього		60

4. Індивідуальні завдання

ТЕМИ ІДЗ

Виконання індивідуальних завдань реалізується під час самостійної роботи студента та полягають вони у підготовці рефератів, відповідей на дискусійні питання, тести для самоконтролю.

1. Легізм у Китаї, його конфлікт з Конфуціанством.
2. Виникнення та поширення буддизму.
3. Філософія Піфагора.
4. Внесок софістів у розвиток філософської думки.
5. Філософське вчення Платону.
6. Основи філософії Аристотеля.
7. Пантеїзм і діалектика як обґрунтування ренесансного гуманізму
8. Філософія Аврелія Августина.
9. Середньовічна арабська філософія.
10. Тома Аквінський як систематизатор середньовічної схоластики.
11. Вчення про державу Н. Макіавеллі.
12. Філософські ідеї Д. Бруно.
13. Утопія Т. Мора.
14. Деїзм Вольтера.
15. Концепція «географічного детермінізму» Ш. Монтеск'є.
16. Матеріалізм Гольбаха та Гельвеція.
17. Раціоналістична теорія пізнання (Р. Декарт, Б. Спіноза, Г. Лейбніц).
Проблеми вроджених ідей та інтуїції.
18. Сенсуалістична теорія пізнання Джона Локка. Проблеми формування складних ідей та внутрішнього досвіду.
19. Обмеженість програми емпіризму. Агностицизм Д. Юма.
20. І. Кант – засновник німецької класичної філософії: вихідні ідеї.
21. Філософія тотожності Ф. Шеллінга.
22. Г. Гегель: провідні ідеї.
23. Філософія Л. Фейєрбаха.
24. Вплив ідей німецької класичної філософії на розвиток української філософії.
25. Песимістична етика А. Шопенгауера та її сучасна оцінка.
26. Представники та ідеї екзистенціалізму.
27. Сцієнтистська філософія ХХ ст.
28. Ідеї фрейдизму та неофрейдизму у філософії ХХ ст.
29. Провідні напрями релігійної філософії ХХ ст.
30. Філософський постмодерн: вихідні ідеї та їх оцінка.
31. Людина в філософських роздумах.
32. Етичний раціоналізм Сократа в осмисленні людини.
33. Сучасні риси в антропологізмі Г. Сковороди.
34. Філософська антропологія ХХ ст..
35. Потреба нового погляду на людину: постмодерністський наголос на відмінностях.
36. Як постала людина: відповіді філософії та науки стосовно антропогенезу.
37. Людина в соціальному та біологічному вимірах: точки зору та дискусії.

<p>5. Методи навчання</p>	<p>1) За джерелом інформації: словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація); лабораторні роботи, пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи.</p> <p>2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.</p> <p>3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.</p> <p>4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.</p>
<p>6. Система контролю та оцінювання.</p>	<p>Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стандартизовані тести; • реферат, есе по питаннях самостійного вивчення; • завдання розрахункового характеру; • презентації результатів виконаних завдань та досліджень; • студентські презентації та виступи на наукових заходах; <p>Індивідуальні завдання, виконані відповідно до методичних вказівок.</p>
<p>7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання.</p>	<p>Телефон, ноутбук або персональний комп'ютер з доступом до Інтернет для роботи з системою Moodle.</p> <p>Персональний комп'ютер з встановленим програмним забезпеченням Microsoft Excel, E-views або Statista для виконання індивідуального завдання.</p>
<p>8. Політика дисципліни.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Курс передбачає роботу в колективі. - Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. - Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.

	<ul style="list-style-type: none"> - Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. - Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. - За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття. - Здобувачам освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії. - Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. - У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі. - Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
--	---

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль знань		Індивідуальне завдання	МК \ Залік	Сума
Контрольний модуль				
Змістовий модуль 1 (теми 1-4)	Змістовий модуль 2 (теми 5-8)			
20	40	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Питання до іспиту

1. Поняття світогляду та його структура. Людина та всесвіт - головне питання світогляду.
2. Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія.
3. Природа та зміст філософських проблем.
4. Філософія та наука. Методологічна функція філософії.
5. Філософія в системі культури.
6. Філософія Стародавньої Індії: індуїзм, буддизм.
7. Філософія Стародавнього Китаю: даосизм, конфуціанство.
8. Антична філософія: антична класика, Сократ, Платон, школи еллінізму.
9. Легізм у Китаї, його конфлікт з Конфуціанством.
10. Виникнення та поширення буддизму.
11. Філософія Піфагора.
12. Внесок софістів у розвиток філософської думки.
13. Філософське вчення Платону.
14. Основи філософії Аристотеля.
15. Філософія Середньовіччя та Відродження.
16. Проблеми буття та пізнання у філософії Середньовіччя.
17. Християнська філософська антропологія.
18. Утопія Т. Мора.
19. Філософія Нового часу
20. Образ світу та людини в філософії Нового часу.
21. Проблеми пізнання: емпіризм та раціоналізм.
22. Філософське вчення про субстанцію.
23. Деїзм Вольтера.
24. Концепція «географічного детермінізму» Ш. Монтеск'є.
25. Матеріалізм Гольбаха та Гельвеція.
26. Раціоналістична теорія пізнання (Р. Декарт, Б. Спіноза, Г. Лейбніц).
Проблеми вроджених ідей та інтуїції.
27. Представники та ідеї екзистенціалізму.

28. Сцієнтистська філософія ХХ ст.
29. Ідеї фрейдизму та неофрейдизму у філософії ХХ ст.
30. Провідні напрями релігійної філософії ХХ ст.
31. Філософський постмодерн: вихідні ідеї та їх оцінка.
32. Актуальність та специфіка філософського погляду на людину.
33. Проблема сутності людини в історії філософської думки.
34. Сенс людського існування – варіанти вирішення.
35. Свобода людини як філософська проблема. Основні моделі здійснення свободи.
36. Людина в філософських роздумах.
37. Етичний раціоналізм Сократа в осмисленні людини.
38. Потреба нового погляду на людину: постмодерністський наголос на відмінностях.
39. Як постала людина: відповіді філософії та науки стосовно антропогенезу.
40. Людина в соціальному та біологічному вимірах: точки зору та дискусії.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Арутюнов В. Філософія [Навчально-методичний посібник] / В. Арутюнов, С. Бондар. – К.: Аспект-Поліграф, 2008. – 309 с.
2. Бойко О. Філософія: курс лекцій: У 2-х ч / [уклад. О. Бойко]. – Суми, 2010. – Ч. 1. Історія світової та української філософії. – 187 с.
3. Бойко О. Філософія: курс лекцій: У 2-х ч / [уклад. О. Бойко]. – Суми, 2010. – Ч. 2. Філософські системи. – 179 с.
4. Присухін С. Філософія: [Навчальний посібник]. – К., 2008. – 361 с.
5. Огнев'юк В. Філософія. Історія філософії: Підручник / В. Огнев'юк, І. Утюж. – К.: Грамота, 2010. – 256 с.
5. Причепій Є. Філософія: Підручник / Є. Причепій, А. Черній, Л. Чекаль – К.: Академвидав, 2007.
6. Докаш В. Релігієзнавство: Навчальний посібник / За ред. В. Докаша, Г. Коцур та ін. – Чернівці: Рута, 2008. – 288 с.
7. Лешан В. Релігієзнавство. Кредитно-модульна система навчання: Підручник / Володимир Лешан, Ярослав Чорненький. – Чернівці, 2011. – 632 с.
8. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. — К. : Академвидав, 2008. — 400 с.

Допоміжна:

1. Андрущенко В. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручник / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. – К.: Генеза, 2006. – 656 с.
2. Андрущенко В. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: навч. посіб. / В. Андрущенко, Г. Волинка, Н. Мозгова та ін. за ред. Г. Волинки. – К.: Каравела, 2009.
3. Бичко І. Філософія. Підручник / І. Бичко. – К., 2006. – 656 с.

4. Бойченко І. Філософія історії / І. Бойченко, М. Горлач, І. Жиленкова, Є. Мануйлов. – К.: Прапор, 2006. – 656 с.
5. Гах Є.М. Етика ділового спілкування. – К., 2005.
6. Губерський Л. Філософія: Хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. Л. Губерського – К.: Знання, 2009. – 621 с.
7. Касьян В. Філософія: відповіді на питання екзаменаційних білетів: Навч. посіб. / В. 19 Касьян. – К.: Знання, 2008. – 347 с.
8. Кислюк К. Релігієзнавство / К. Кислюк, О. Кучер. – К.: Кондор, 2004. – 646 с.
9. Колодний А. Основи релігієзнавства. Курс лекцій. - К., 2006.
10. Левчук Л.Т., Оніщенко Р.І. Основи естетики. Навч. посіб. – К., 2000.
11. Лешан В. Історія християнства в Україні / В. Лешан, Ю. Звенигородська. – Чернівці: Рута, 2007. – 120 с.
12. Мозговий Л. Релігієзнавство: Навчальний посібник / За ред. Л. Мозгового, О. Бучми. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 264 с.
13. Надольний І.Ф. Філософія: посібник.-К., 1999, 2000, 2004.
14. Огнев'юк В. Освіта в системі цінностей сталого людського досвіду / В. Огнев'юк. – К: Знання України, 2003.
15. Петрушенко В.Л., Петрушенко О.П., Скалецький М.П. Релігієзнавство. – Л., 2004.
16. Петрушенко В.П. Практикум з філософії. Навчальний посібник.- Новий світ, 2003. Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник- Новий світ, 2003.
17. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. — К.: Академвидав, 2005. — 592 с.
18. Релігієзнавство: Навчальний посібник/ А.Г.Баканурський та інші. -К., 2004.
19. Сидоренко О. Релігієзнавство. Підручник / О. Сидоренко. – К.: 2008. – 470 с.
20. Сморгж Л.О. Естетика: Навч. посіб. – К., Кондор, 2005.
21. Філософія. Світ людини: Курс лекцій / Табаковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В. – К., 2003.
22. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Книга, 2005. - 528 с.
23. Філософський енциклопедичний словник.- К., 2002
24. Хамітов Н. Історія філософії. Проблема людини та її меж: Навч. посіб. / Н. Хамітов, Л. Гармаш, С. Крилова. – К.: КНТ, Центр навч. літ-ри, 2006.
25. Харьковщенко Є. Релігієзнавство: Підручник / Є. Харьковщенко. – Х., 2007. – 379 с.
26. Черний А. Релігієзнавство.- Академія, 2003.
27. Щерба С. Філософія. Підручник / С. Щерба. – К.: Кондор, 2007.
28. Щерба С.П. Філософія: короткий виклад. Навчальний посібник. - Кондор, 2004.
29. Ярошовець В. Історія філософії: Підручник / В. Ярошовець, І. Бичко, В. Бугров та ін.; за ред. В. Ярошовця. – К.: Центр учбової літератури, 2010. - 648 с.
30. Ярошовець В. Історія філософії: Словник / За заг. ред. В. Ярошовця. – К.: Знання України, 2005. – 1200 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.filosof.com.ua> Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України.
2. <http://elibrary.nubip.edu.ua/2579/1/Філософія.pdf> Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. — К.: Академвидав, 2005. — 592 с.
3. <http://uars.info> Українське Релігієзнавство. Бюлетень Української Асоціації релігієзнавців і Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. Сковороди НАН України